

काठमाडौं, साउन ५। जङ्गली विषालु च्याउ खाँदा वैतडीमा पाँच जना सिकिस्त बिरामी भएका छन्। बिरामी पर्नेमा जिल्लाको सूर्यया गाउँपालिका-३ तडीगाउँमा ४८ वर्षीय टेकराज भट्ट, उनकी श्रीमती ३६ वर्षीया धैली भट्ट, छोरा १० वर्षीय भुवन, पाँच वर्षीय छोरा दशरथ र ७ वर्षीया छोरी शारदा रहेका छन्। स्थानीय जङ्गलबाट ल्याएको च्याउ खाएपछि पाँच जना बिरामी भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक लोकराज जोशीले जानकारी दिए। उनीहरूलाई उपचारका लागि स्थानीय वासुलिङ्ग स्वास्थ्यचौकी लगेकोमा त्यहाँ सम्भव नभएपछि डडेल्धुरा अस्पतालमा लगेर भर्ना गरिएको प्रहरीले जनाएको छ।

कोशी प्रदेश सरकार गठन संविधान अनुसार भएको दावी

भापा, साउन ५। कोशी प्रदेशका प्रदेश प्रमुख, मुख्यमन्त्री र सभामुखले सरकार गठनका विषयमा सर्वोच्च अदालतले माग गरे अनुसार सरकारले जवाफ पठाएको छ। सरकार गठन सम्बन्धी कागजात पनि पठाइएको छ।

कोशी प्रदेश सरकार संविधान र कानून अनुसार गठन भएको भन्दै सर्वोच्च अदालतलाई महान्यायाधीवक्ता कार्यालय मार्फत जवाफ पठाइएको हो। प्रदेश प्रमुख परशुराम खापुंगले उद्भव थापालाई संविधानविपरीत मुख्यमन्त्री नियुक्त गरेको भन्दै बद्रको मागसहित असार २२ गते सर्वोच्चमा रिट निवेदन गरेको थियो।

एमाले कोशी प्रदेश संसदीय दलका नेता हिममतकुमार कार्कीको तर्फबाट दायर रिट उपर सुनुवाइ गर्दै सर्वोच्चले मुख्यमन्त्री थापा, सभामुख बाबुराम गौतम र प्रदेश प्रमुख परशुराम खापुंगलाई सरकार गठनका बेला भएको दावी र समर्थनको सक्कल कागजातसहित लिखित जवाफ पठाउन आदेश दिएको थियो।

न्यायाधीश सपना मल्ल प्रधानको इजलासबाट भएको आदेश अनुसार कोशी प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री, सभामुख र प्रदेश प्रमुखले सक्कल कागजात र लिखित जवाफ पठाएको मुख्यमन्त्रीको सचिवालयले जनाएको छ। प्रदेश प्रमुखको कार्यालयका प्रवक्ता नरेन्द्र श्रेष्ठले अदालतले माग गरे अनुसारको जवाफ समयमै महान्यायाधीवक्ता कार्यालयमाफत लिखित जवाफ पठाइएको बताए।

उनले संविधानको धारा १६८ (२)

अनुसार सरकार गठनका लागि अन्तरगत आह्वान गरेका थिए। सरकार गठनको दावी लिएर नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता थापा प्रदेश प्रमुख समक्ष गएका थिए। माओवादी केन्द्रका १२, नेपाली कांग्रेसका २९, एकीकृत समाजवादीका ४ र जसपाका १ जना सांसदको समर्थन रहेको जनाइएको थियो। सरकार गठनमा कोशी प्रदेश सभामुख बाबुराम गौतमले समेत हस्ताक्षर गरेका थिए। सभामुख गौतम माओवादी केन्द्रबाट निर्वाचित सांसद हुन्।

यससम्बन्धी मुद्दामा साउन ७ गतेका लागि अर्को पेसी तोकिएको छ। कोशी प्रदेश सभामा ९३ जना प्रदेशसभा सदस्य छन्। बहुमतका लागि ४७ सांसद संख्या आवश्यक पर्छ। एमालेका ४० र उम्लेका १५ गते विश्वासको मत लिन नसकेपछि उनको सरकार ढलेको थियो।

नयाँ सरकार गठनका लागि प्रदेश प्रमुखले संविधानको धारा १६८ (२)

रु. १००भन्दा बढीको उपभोग्य बस्तुमा भन्सार

भापा, साउन ५। मेची भन्सार कार्यालय काँकरभिट्टाले उपभोग्यवस्तुको भन्सारमा कडाई गरेको छ।

भन्सारको उक्त कार्यले सीमा क्षेत्रका नेपाली वजारलाई राहत मिल्ने भएको भन्दै नेपाली व्यवसायीहरू खुसी भएका छन्। मेची भन्सार हुँदै सीमावर्ती भारतीय वजारबाट एक सय रुपैयाँभन्दा माथि मूल्यको वैधानिक उपभोग्य वस्तु नेपाल ल्याउदा अनिवार्य भन्सार लगाउन शुरू गरेको छ।

मेची भन्सार कार्यालयले जारी गरेको सूचनामा 'एक सयभन्दा बढी मूल्यको कुनै पनि सामान लिएर भारतबाट नेपाल प्रवेश गर्ने व्यक्तिहरूले आफ्नो साथमा ल्याएको मालसामानको मेची भन्सार कार्यालयको यात्रु शाखामा अनिवार्य जाँचपास गराएर मात्र ल्याउनुपर्ने सूचना गरेको छ।

नेपाल सरकारले यही साउन १ गतेदेखि लागू हुने गरी सो नियम लगाएकोले मेची भन्सारले सूचना गरेर भन्सार कडाई भएको जनाएको हो। कसैले जाँचपास नगराई ल्याएमा भन्सार ऐन २०६४ बमोजिम चोरी पैठारी कसुरमा कारवाही हुने सूचनामा जनाइएको छ। यसअघि सीमा क्षेत्रका भारतीय वजारमा गरिने किनमेलमा भन्सार अनिवार्य थिएन।

भारतीय वजारबाट विनाभन्सार सामान भित्र्याउदा स्वदेशी वजार र राजश्व लक्ष्य समेत घट्दै गएको अवस्थामा उद्योगी व्यवसायीको समेत माग पूरा गर्दै भन्सार नाकामा कडाई थालिएको मेची भन्सार कार्यालयले जनाएको छ। शुक्रबार मेचीनगर

नगरपालिका र मेची उद्योग वाणिज्य संघको सहकार्यमा बसेको सर्वदलीय छलफलले १०० रुपैयाँ भन्दा बढीको सामानमा भन्सार तिराउने, वजार व्यवस्थापन र अनुगमन समिति बनाउने लगायतका तीन वटा निर्णय गरेको बताइएको छ।

मेची भन्सार कार्यालयका प्रमुख रामप्रसाद रेग्मीले केन्द्रको नीति अनुसार यो नियम लागू गरिने बताए। सरोकारवाला पक्षसँगको छलफलपछि यो नियम कडाइका साथ लागू गरिने उनको भनाइ छ।

मेचीनगर नगरपालिकाका उपप्रमुख मिना उप्रेतीको अध्यक्षतामा आयोजित छलफलमा मेचीनगर

नगरपालिकाका पूर्व मेयर विमल आचार्य, इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाका प्रमुख डीएसपी दीपक भारतीय, सशस्त्र प्रहरी बल भन्सार राजश्व आउट पोस्टका प्रमुख डीएसपी निर्मल थापा, नेकपा एमाले मेचीनगर इञ्चार्ज चन्द्र प्रसाई, माओवादी केन्द्र मेचीनगर अध्यक्ष राजन चिमरिया, नेपाल जनता समाजवादी पार्टीका मेचीनगर अध्यक्ष ओमप्रकाश खापुङ, राप्रपाका मेचीनगर सचिव विशाल कृष्ण बरिचोला, समाजसेवी डिल्लीराम धिमिरे, यातायात व्यवसायी विष्णुकुमार श्रेष्ठ, कर्णल क्षेत्री लगायतले यो नियमबाट सजना हुने समस्या र समाधानका विषयमा चर्चा गरेका थिए।

१२ लाखसहित दुई भारतीय पक्राउ

विराटनगर, साउन ५। श्रोत नखुलेको १२ लाख ४६ हजार ४ सय रुपैयाँसहित सशस्त्र प्रहरीले दुई जना भारतीय नागरिकलाई पक्राउ गरेको छ। बोर्डर आउट पोस्ट (बीओपी) रानीले विराटनगर २ नम्बर हाटबाट शुक्रबार ७ लाख ७९ हजार भारतीय रुपैयाँसहित दुई जनालाई पक्राउ गरेको हो।

पक्राउ पर्नेमा भारत बिहारका ८९ वर्षीय रामनरेश सिंह र सवारी चालक ३३ वर्षीय रिसेस जसवान रहेका छन्। उनीहरूलाई भारतबाट नेपाल प्रवेश गरेको बीआर ०१ पीजी २११५ नम्बरको सेता स्कारपियो गाडी चेकजाँच गर्ने क्रममा भारतीय रुपैयाँसहित बीओपी रानीका सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक प्रमेश श्रेष्ठको नेतृत्वको प्रहरी टोलीले नियन्त्रणमा लिएको थियो। चेकजाँच गर्ने क्रममा सुटकेसमा राखिएको भारतीय रकम फेला परेको सशस्त्र प्रहरी बल मोरङका एसपी तीर्थ थापाले जानकारी दिए। पक्राउ परेका भारतीय नागरिक, भारतीय रुपैयाँ र गाडी अहिले बीओपी रानीमा राखेर थप अनुसन्धान गर्दै आएको प्रहरीले जनाएको छ।

उता वीरगञ्ज महानगरपालिका-१६ रजतजयन्ती चोकबाट प्रतिबन्धित ५ सय दरको ३ सय ६४ थानमा रहेको १ लाख ८२ हजार भारतीय रुपैयाँसहित भारत बिहार राज्य बैशाली ग्राम दाउदनगर-२ वस्ने ३८ वर्षीय मञ्जय रामलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। प्रहरी चौकी इनरुवाबाट खटिएको प्रहरीले नेपालबाट भारततर्फ पैदल जाँदै गरेको उनलाई भारतीय रुपैयाँसहित पक्राउ गरेको हो।

चिया क्षेत्रका समस्या र अवसर बारे छलफल

भापा, साउन ५। ग्लोबल ग्रीन इन्स्टीच्युट (जीजीआई) ले भापाको वितामोडमा सिटीसी र अर्थोडक्स चिया क्षेत्रका समस्या र अवसर बारे सरोकारवालासंग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरेको छ।

चिया उद्योगको दिगोपन र जलवायु परिवर्तनको प्रभावलाई सुदृढ पार्ने लक्ष्य राखेको जीजीआईले नेपालसँगै भारत र श्रीलंकामा काम शुरू गरेको छ। कोशी प्रदेश अन्तरगतको उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय अन्तर्गत रहेर सरोकारवालाहरूसँगै समस्या र समाधानका विषयमा काम गर्ने उद्देश्यले जीजीआईले कार्यक्रमको आयोजना गरेको हो।

छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा नेपालका लागि चिया क्षेत्रमा काम गर्ने पाँच वर्षे कार्ययोजना तयार गरेको जीजीआईलाई वरिष्ठ आयोजना समन्वय अधिकृत पुरुषोत्तमप्रसाद गुप्ताले बताए। कार्यक्रममा उद्योगी व्यवसायी, उत्पादक तथा मजदुर नेतासँग सुभाब समेत संकलन गरिएको थियो।

कोशी प्रदेशका उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयका सचिव लेखराज दाहालको अध्यक्षता, मन्त्रालयका प्रवक्ता पशुपति पोखरेलले औचित्यमाथि प्रकाश पारेको कार्यक्रममा जीजीआईकी नारेक किमले स्वागत गरेकी थिइन्। चिया क्षेत्रका समस्या र समाधानका विषयमा राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डका क्षेत्रीय प्रमुख इन्द्र अधिकारीले जानकारी गराएका थिए।

कार्यक्रममा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ कोशीका निवर्तमान अध्यक्ष टीकाराज ढकाल, नेपाल चिया उत्पादक संघका अध्यक्ष सुरेशकुमार मित्तल, साना किसान चिया सहकारी संघका अध्यक्ष हर्क तामाङ, नेपाल चिया वगान श्रमिक संघका अध्यक्ष दीपक तामाङ, जिफन्टका सन्तकुमार राई, नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका अध्यक्ष एकराज गिरी, सहसचिव अर्जुन राजवंशी, चिया व्यवसायी सुमित श्रेष्ठ, सम्वाद समूहको सचिवालयका तर्फबाट कमला भट्टराईले चिया क्षेत्रका समस्या र समाधानका विषयमा आ-आफ्ना सुभाब राखेका थिए।

किन जाँदैछ भ्याप-भ्याप विद्युत् ?

भापा, साउन ५। भापा कनकाईका युवाले पछिल्लोपटक बत्ती (विद्युत्) भ्याप-भ्याप किन गइरहेको छ भन्ने प्रश्न सम्बन्धित निकाय समक्ष गरेका छन्। बढ्दो गर्मीसँगै विद्युत् जाने समस्याका कारण हैरान भएपछि उनीहरूले शुक्रबार विरोध प्रदर्शन गर्दै विद्युत् प्राधिकरण शाखा सुरङ्गामा जापन-पत्र बुझाएका छन्।

पछिल्लो ३/४ दिनबाट बत्ती जाँदै-आउँदै गर्नाले घरमा भएका विद्युतीय सामग्रीहरू मोबाइल, टीभी, फ्रीज, पंखा, पानी तान्ने मोटर, राइस कुकर लगायतका घरायसी सामग्रीहरू बिचोरेको भन्दै शुक्रबार नगरका युवाहरूले सुरङ्गा वजारमा भेला भई विद्युत् प्राधिकरण शाखामा पुगेर कार्यालय प्रमुख रजिन्त विष्टलाई जापन पत्र बुझाएका हुन्।

जापन-पत्र बुझ्दै कार्यालय प्रमुख विष्टले केही दिनदेखि विभिन्न स्वस्थेशनमा भोल्टेजको समस्या भएकाले आगलागी जस्ता घटना हुने गरेको भन्दै त्यसको समाधानका लागि आफूहरू लागीपरेको बताए। उनले अब बत्ती जाने समस्या छिट्टै समाधान हुने आश्वासन समेत दिए।

बरामद भएको अवैध सुन अब के हुन्छ ?

काठमाडौं, साउन ५। त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको भन्सार छलेर अवैधरूपमा नेपाल भित्रिएको ठूलो परिमाणको सुन बुधवार राजश्व अनुसन्धान विभागले बरामद गर्‍यो।

यसरी बरामद भएको सुन गुणस्तर तथा तौल परीक्षणका लागि अहिले नेपाल राष्ट्र बैंक अन्तर्गतको टक्सार महाशाखामा पुर्‍याइएको छ। यद्यपि टक्सारले यसको परीक्षण प्रक्रिया भने शुरू गरिसकेको छैन।

पछिल्ला वर्षका अवैध सुन बरामद भएका घटना पटक-पटक दोहोरिएका छन्। भन्सार विभाग, राजश्व अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरीलगायतका निकायले अवैध सुन समात्ने गरेका छन्। राजश्व छलेर आएको सुन बरामद भएपछि त्यो स्वतः सरकारको सम्पत्ति हुन जान्छ। तर सरकारले सुन आफैँ राख्ने नभई त्यो नेपाल राष्ट्र बैंकले राख्छ र सुनको मूल्य बराबरको रकम राष्ट्र बैंकले सरकारी खातामा जम्मा गर्छ।

गत बुधवार बरामद भएको सुन हाल अनुसन्धानकै क्रममा रहेको र परीक्षण समेत हुन बाँकी रहेको नेपाल

राजश्व अनुसन्धान विभागले चिठी पठाएर प्रक्रिया अगाडि बढाउन भनिसकेपछि मात्रै यसको तौल र गुणस्तरको जाँचे प्रक्रिया शुरू हुन्छ- नेपाल राष्ट्र बैंकको टक्सार महाशाखाका निर्देशक थानेश्वर आचार्यले भने।

बरामद गरेर ल्याइएको वस्तु प्राविधिक परीक्षण पछि मात्रै कुन धातु, कस्तो गुणस्तरको र कति परिमाणमा छ भन्ने खुल्नेछ। यसको प्राविधिक परीक्षणका लागि पनि निश्चित प्रक्रिया हुने आचार्य बताउँछन्। राजश्व अनुसन्धान विभाग, राष्ट्र बैंकको टक्सार महाशाखा, वित्त

व्यवस्थापन विभाग, मुद्रा व्यवस्थापन विभागलगायतका प्रतिनिधि रहेर त्यसलाई खोलिन्छ- उनले भने- बरामद गरेर ल्याइएको वस्तु मोटरसाइकलका पाटर्सभित्र लुकाइएको भनिएकामा ती के-के हुन सक्ने छुट्याएर त्यसलाई गान्त्ले प्रक्रिया शुरू हुन्छ। याले रडिक्का बनाइन्छ र त्यसपछि तौल जोखिन्छ। त्यसपछि टक्सार महाशाखाको ल्याबमा सुन हो कि होइन भनेर प्राविधिक परीक्षण गरिनेछ। परीक्षण भइसकेपछि कुन गुणस्तर को हो भनेर छुट्याइनेछ।

अनुसन्धान प्रक्रिया टुङ्गिसकेपछि उक्त सुन राष्ट्र बैंकले खरिद गर्नेछ। यसरी सरकारसँग सुन खरिद गर्दा राष्ट्र बैंकले अन्तर्राष्ट्रिय वजार मूल्यभन्दा पाँच प्रतिशत बढी रकम दिने गरेको आचार्यको भनाइ छ। यो मुद्दाको अदालती प्रक्रिया पूरा सकिँसकेपछि उक्त सुनको मूल्य बराबरको रकम सरकारको खातामा राजस्वका रूपमा जम्मा हुन्छ भने सुन राष्ट्र बैंकमा संचित्रीका रूपमा रहन्छ। यस्तो सुनबाट राष्ट्र बैंकले असर्फी बनाउने र विक्री वितरण समेत गर्ने गर्छ।

पूर्वाञ्चलकर्मी खरेल र सान्दाइ सम्मानित

सुरङ्गा, साउन ५। शहीद डिल्ली गौतमको ३०औं स्मृति दिवसका अवसरका भापाको कनकाई नगरपालिका-२ सुकेडाँगीमा एक दिने स्वास्थ्य शिविरसहित पूर्वाञ्चलकर्मी तीर्थराज खरेल सम्मानित भएका छन्।

कार्यक्रममा सञ्चारकर्मी शिरोमणि खतिवडा (शिरो सान्दाइ) समेत सम्मानित भएका छन्। प्रतिष्ठानका अध्यक्ष रवीन्द्र लम्सालको अध्यक्षतामा भएको शिविर उद्घाटन कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि जिल्ला समन्वय समिति भापाका सभापति विश्वनाथ बरालले उनीहरूलाई सम्मान गरेका थिए।

कनकाई-२ नम्बर वडा कार्यालय एवम् कनकाई नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा ज्येष्ठ नागरिक भवनमा भएको स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रमको सह-आयोजक राष्ट्रिय युवा संघ नेपाल र अनेम संघ कनकाई-२ रहेका थिए भने प्राविधिक सहयोग कनकाई नगर हस्पिटलले गरेको थियो। स्वागत कनकाई-२का वडाध्यक्ष बलराम राईले गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन प्रतिष्ठानका सचिव विनोद रानाले गरेका थिए।

शिबिरमा ओपीडी सेवा अन्तरगत सुगर, प्रेसर, दम, थाइराइड, प्रोस्टेट र मानसिक रोग सम्बन्धी परीक्षण, महिला प्रसूति सम्बन्धी, पाठेघर क्यान्सर परीक्षण, आइ खस्ने समस्या सम्बन्धी परीक्षण र निःशुल्क औषधि वितरण समेत गरिएको थियो।

उक्त स्वास्थ्य शिविरमा परीक्षण गरेको आधारमा नगर अस्पतालमा ५० प्रतिशत छुट्टामा कुनैपनि मेडिसिन परीक्षण सेवा उपलब्ध गराइने बताइएको छ। उद्घाटन कार्यक्रममा शहीद गौतमकी आमा पुण्यवती गौतम र श्रीमती देवका गौतम, कनकाई-१का वडाध्यक्ष सुशीलकुमार पोखरेल, कनकाई-३का वडाध्यक्ष युवराज चम्लागाँईलगायतको उपस्थिति रहेको थियो। शिविरबाट एक सय ७ जनाले सेवा लिएको डा. अभिषेक नायकले जानकारी दिए।

रिटिदै गोठ, सरकारी सहयोग शून्य

टीका खतिवडा

इलाम, साउन ५। इलाम डेउमाई नगरपालिका-२का टंक खनालको गाईको गोठ रिटो छ। गाईवस्तुमा लाग्ने रोग 'लम्पी रिकन' का कारण खनालको गोठमा भएका पाँच वटा गाईबाछा मरेपछि गोठ रिटो भएको हो।

दुईवटा माऊ गाईसहित कोरला र बाछा गरी उनका सबै अर्थात् पाँचवटा गाईवस्तु मरेका हुन्। दैनिक घरखर्च गर्न र जीविकोपार्जन तीनै गाईको आम्दानीबाट गर्ने सो परिवार गोठ नै रिटिएपछि समस्यामा लागे। सोही गाउँका खुरप्रसाद पौडेलको पनि सोही रोगका कारण लैनी गाई मयो। गोपीकृष्ण पौडेल, घनश्याम खतिवडा लगायतका किसानले पालेको गाई तथा बाछाबाछी पनि मरे। उनीहरू त प्रतिनिधि किसान मात्र हुन्- इलामका।

सोही गाउँ र जिल्लाका किसानको अवस्था उस्तै नाजुक छ। दूध बेचेर आम्दानी गर्ने परिवारलाई यो रोगको संक्रमणले समस्यामा पारेको छ। दूधकै आम्दानीले चाडवाड खर्च गर्नु सपना बोकेर बसेका किसान लैनी गाई मर्दा पनि कतैबाट सहयोग प्राप्त नभएको भन्दै दुःखेसो गर्छन्। रोपाईं गर्ने समयमा कोरा विरामी पर्दा उस्तै हैरानी किसानले पनि व्यहोर्नु परेको छ। जोत्न र हिल्याउन गोरुको प्रयोग हुने क्षेत्रका किसान मर्कांमा छन्।

किसान गोपीकृष्ण पौडेलले सरकारी क्षेत्रबाट कुनै सहयोग नपाएको दुःखेसो गरे। समस्यै समस्यामा गुजारा चलाइरहेका आफूहरूको दुःखमा साथ दिने सरकार नपाएको उनको भनाइ छ। गोठ नै रिटो बनेर स्थानीय सरकार गुहान पुगेका टंक खनाल समेत रिटो हात फर्कनु परेको दुःखेसो गर्छन्। जिल्लाका केही स्थानीय तहले किसानलाई सहयोग गरेको भन्ने सुनेको भए पनि आफूले केही नपाएको उनको भनाइ छ।

इलाम नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिले आफूले पाउने पारिश्रमिक बापतको रकम खोप खरिदमा लगाएका छन्। जिल्लाको फाकफो कथुम गाउँपालिका, रोङ गाउँपालिका, सन्दकपुर गाउँपालिकाले किसानले पालेका गाईवस्तुलाई बजेट नै विनियोजन गरेर खोप लगाउने काम गर्नु। सूर्योदय नगरपालिकाले समेत पशु प्राविधिकलाई खटाएको छ।

यो रोगको संक्रमण बढ्दो अवस्थामा छ। दैनिक गाई विरामी पर्ने र मर्ने क्रम उतिकै बढि भइरहेको छ। पशुपालन नै गरेर जीविकोपार्जन गर्ने किसानहरू यतिवेला समस्यामा छन्। गाईवस्तुको शरीरमा मसिना फोका आउने, फोका बढेर ठूलो घाउ हुने, ज्वरो आउने, खुट्टा सुन्निले, घाँस नखाने जस्ता लक्षणहरू देखा पर्ने गरेको छ। बाहिरी छालामा घाउ देखा पर्ने, घाउ बढेर शरीरमा ठूलो दुलो हुने हुँदै पशु मर्ने गरेका छन्।

आर्थिक वर्षको अन्त्यमा यो रोग देखापरेका कारण धेरै रकम यसतर्फ खर्च गर्न नसकेको कृषि तथा पशुपक्षी मन्त्रालयका सूचना अधिकारी तथा वरिष्ठ पशुधन विकास अधिकारी डा. प्रदीपचन्द्र भट्टराईले बताए। उनले पछिल्लो समय रकमान्तर गरेर १० करोड रकम यसको भ्याक्सिन खरिदमा लगाएको जानकारी दिए।

नेपालमा यसको औषधि तथा भ्याक्सिन नभएकोले विदेशबाट खरिद गर्न औषधि सप्लायर्सलाई सिफारिस दिइएको उनको भनाइ छ। उनले एक सय ६१ स्थानीय तहमा एक-एकजना पशु प्राविधिक खटाएर समेत किसानलाई सहूलियत प्रदान गरेको बताए।

सबैभन्दा पहिला स्थानीय र प्रदेश सरकारलाई यसको जानकारी हुने र सहयोगमा लाग्नुपर्ने उनको भनाइ छ। किंवा, लामखुट्टे, किर्ना लगायतका किराहुरुवाट पशुहरूलाई जोगाउन सके यो रोगको

संक्रमणबाट बचाउन सकिने पशु प्राविधिकहरूको भनाइ छ।

यथार्थ तथ्यांक कसैसँग छैन
जिल्लाका सबै क्षेत्रमा यो रोगको संक्रमण फैलिएको छ। केही पालिकाले पशु मरेको तथ्यांक समेत राख्ने गरेको छ। तर, केही स्थानीय तहले विरामी र मरेको कुनै तथ्यांक समेत नराख्ने गरेको पाइएको छ। गाउँमा के कत गाई मरे तथ्यांक लिन सरकारी निकायबाट कुनै व्यक्ति खटाइएको छैन।

हाल ७७ वटै जिल्लामा यो रोगको संक्रमण फैलिएको तथ्यांक सार्वजनिक भएको छ। यसबाट ९९ हजार एक सय १७ पशु संक्रमित भएको बताइएको छ। त्यस्तै २८ हजार ४ सय २४ पशु मरेको विवरण कृषि तथा पशुपक्षी मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको छ। भैंसीलाई पनि यो रोग लाग्ने मन्त्रालयको तथ्यांकमा बताइएको छ। तर स्थानीय किसान भैंसीलाई यो रोग देखाउने गरेको बताउँछन्।

सँगै बाँधेको गाईलाई यो रोगको संक्रमण हुँदा पनि छेउमा रहेको भैंसीलाई यो रोगको संक्रमण देखा नपरेको किसानको भनाइ छ। मन्त्रालयका सूचना अधिकारी तथा वरिष्ठ पशुधन विकास अधिकारी डा. प्रदीपचन्द्र भट्टराईले स्थानीय तहबाट आएको तथ्यांकलाई नै आधार मानेर मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको बताए।

प्रदर्शनमा 'लुडा'

शुक्रवार प्रदर्शन अन्तर्गत नयाँ नेपाली चलचित्र 'लुडा' प्रदर्शन भएको छ। समसामयिक विषयवस्तुमा आधारित चलचित्रलाई निर्देशक किरण राईले निर्देशन गरेका छन्।

बुद्धि तामाङ, भुवन सिंह राई, सारा लोहोरे राई, भीम शेरमा लिम्बू, प्रकाश गज्जबहादुर राई, सम्फना लिम्बू, रमेश बुढाथोकी, निशान लुईटेल, स्मृति पोखरेल, सलिला गुरुङलगायतका कलाकारले अभिनय गरेको चलचित्र सम्पूर्ण वर्गका दर्शकको लागि रहेको निर्देशक राईले जानकारी दिए। यसलाई हामीले प्रेम कथानक शैलीमा तयार गरेका छौं- निर्देशक राईले भने।

निर्देशक सरोज खनालले जानकारी दिए। अभिनेताका रूपमा तीन दशकभन्दा लामो समय बिताइसकेका खनाल यही चलचित्रलाई निर्देशक बनेका हुन्। एकल आमाले परिवारका सदस्य र समाजबाट के कस्तो अपेक्षा राख्छन् भन्ने यसमा देखाएका छन्, यसमा समस्यामात्र होइन समाधान पनि देखाउने कोशिस गरेका छन्, आकाश श्रेष्ठलगायतका कलाकारले अभिनय गरेका छन्। यसलाई गीतकार सुरेश बाबुले निर्माण गरेका हुन्।

स्वप्निल नीरवको कथामा तयार भएको चलचित्रको वितरण रिच इन्टरटेन्मेन्ट र डिजिटलले पटकथाको स्वरूप दिएका हुन्। काठमाडौंमा जिजिए गु.प र रिच इन्टरटेन्मेन्ट तथा मोफसलमा एफडी कम्पनीले वितरण गरेको छ। यस्तै, दोस्रो सातामा चलचित्र 'वगान' प्रदर्शन भइरहेको छ। पूर्ण पारिवारिक विधामा रहेर तयार गरिएको चलचित्रमा एकल आमाको कथालाई देखाइएको

विद्यालय स्तरीय निबन्ध प्रतियोगिता

भद्रपुर, साउन ५। ४१औं वीपी स्मृति दिवसको अवसर पारेर भद्रपुरमा विद्यालयस्तरीय निबन्ध प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको छ। वीपी स्मृति प्रतियोगिताको आयोजनामा भद्रपुर नगरपालिकाभित्रका विद्यार्थीबीच निबन्ध लेखन प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको हो।

प्रतियोगितामा ग्यालेक्सी इडिलस स्कुलकी छात्रा अर्चना तामाङ प्रथम, वीरन्द्र माविकी छात्रा दिक्षा खड्का द्वितीय र सिद्धार्थ शिशु सदनकी छात्रा दिपिका रेग्मी तृतीय भएका थिए भने भद्रपुर माविकी सविता राई र पुर्णोत्तम ज्ञानियात माविकी तुलसा अधिकारीले सान्त्वना पुरस्कार प्राप्त गरेका छन्। २५ वटा निबन्धबाट छानिएका १० उत्कृष्ट प्रतियोगीबीच प्रतिस्पर्धा भएको कार्यक्रममा उत्कृष्ट निबन्धकारलाई नगद सहित सम्मान गरिएको थियो।

प्रतिष्ठापना सभापति गोविन्द लम्सालको अध्यक्षता तथा साहित्यकार कोमलप्रसाद पोखरेलको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा अग्रज पत्रकार चिन्तामणि दाहाल लगायत प्रतिष्ठापनाका सहयोगी व्यक्तिलाई सम्मान समेत गरिएको थियो। देवेन्द्र गौतमले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा कवि हरिप्रसाद न्यौपाने, खगेन्द्रा खत्री, लता खरेल लगायतले वीपीको स्मरण गर्दै कविता वाचन गरेका थिए।

छात्रवृत्ति वितरण

चारआली, साउन ५। शहीद दशरथ चन्द मावि चारआलीले एक लाख ५० हजार रुपैयाँ बराबरको छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ।

विद्यालयमा आयोजित कार्यक्रमकाबीच स्थानीय तारापुञ्ज साकोसद्वारा ३५ हजार मूल्य बराबरको ७० थान स्कूल ब्याग विद्यार्थीहरूलाई वितरण गरिएको थियो। मेचीनगर नगरपालिकाबाट प्राप्त ६० हजार १८ रुपैयाँ शहीद वीरेन चौधरी छात्रवृत्ति कक्षा ११ र १२का १४ जना गरीब तथा जेहेन्द्र विद्यार्थीहरूलाई वितरण गरिएको थियो। प्रतिविद्यार्थी ४ हजार २ सय ८७ रुपैयाँका दरले वितरण गरिएको सो छात्रवृत्तिसँगै कक्षा १-१०का ४२ जना दलित छात्रछात्रहरूलाई जनही ४ सय रुपैयाँका दरले, ७ जना सीमान्तकृत छात्र छात्राहरूलाई जनही ५ सयका दरले र कक्षा १-८का छात्राहरू एक सय ३७ जनालाई जनही ४ सयका दरले छात्रवृत्ति वितरण गरिएको थियो।

विविध अध्यक्ष केदार बुढाथोकी, प्रअ लेखनाथ पौडेल, साकोस अध्यक्ष टीका रिजाल र व्यवस्थापक मोहन अधिकारीको उपस्थितिमा छात्रवृत्ति वितरण गरिएको थियो।

मिस एण्ड मिस्टर प्रतियोगिता

भापा, साउन ५। कला साहित्य र मनोरञ्जन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम उत्पादन र सञ्चालन गर्दै आएको वि जेस इन्टरटेन्मेन्टले मिस्टर एण्ड मिस पूर्वाञ्चल प्रतियोगिताको आयोजना गरेको छ।

विश्वकर्मा समुदायीभन्त रहेका प्रतिभालाई उजागर गर्ने उद्देश्यले मिस्टर एण्ड मिस पूर्वाञ्चल प्रतियोगिताको आयोजना गर्न लागेको संस्थाका प्रबन्ध निर्देशक सञ्जय विकले बताए।

प्रतियोगिताका लागि सम्पूर्ण तयारी पूरा गरेको र इच्छुकले फारम भर्न सक्ने पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो। प्रतियोगितामा सहभागी हुनेलाई भदौ १० गतेबाट तालिम प्रदान गरिने र फिनाले भदौ २२ गते दमकमा आयोजना गरिने कार्यक्रमका प्रदेश इञ्चार्ज राज दिवालीले

'स्वास्थ्यका लागि खेलकुद, राष्ट्रका लागि खेलकुद'

हार्दिक बधाई

प्रथम भद्रपुर भापा गोल्डकप २०७९ को समन्वयकारी निकाय भापा जिल्ला खेलकुद विकास समिति आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा कोशी प्रदेशमा सञ्चालित खेलकुद प्रतियोगिता र कार्यक्रमहरूको मूल्यांकनको आधारमा उत्कृष्ट जिल्ला

खेलकुद विकास समिति अर्थात् भापा जिल्ला खेलकुद विकास समिति अर्थात्, खेलकुद अभियान तथा भापा गोल्डकपका आजीवन सदस्य श्रेष्ठ शेरराज भण्डारी प्रशान्त उत्कृष्ट अध्यक्षको रूपमा कोशी प्रदेश खेलकुद विकास बोर्डद्वारा सम्मानित हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं। साथै भापामा खेलकुद क्षेत्रको विकास, प्रवर्द्धन एवम् गतिविधिमा अग्र बढी तीव्रता आउने विश्वासका साथ अध्यक्षशुभको सुव्यवस्था एवम् क्रियाशीलताको कामना गर्दछौं।

गजेन्द्र पौडेल: महासचिव
बिनोद बस्नेत: अध्यक्ष

तथा भापा गोल्डकप परिवार

बितामोड, भापा

बंलादेशमा डेङ्गीबाट

एक सय ५५ जनाको मृत्यु

काठमाडौं, साउन ५। बङ्गलादेशमा डेङ्गुबाट मृत्यु हुनेको संख्या एक सय ५५ पुगेको छ।

बिहीबार थप नौ जनाको मृत्यु भएसँगै डेङ्गु ज्वरोबाट ज्यान गुमाउनेको संख्या एक सय ५५ पुगेको स्वास्थ्य सेवा महानिर्देशनालय जनाएको छ।

स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गतको डिजीएचएसले दिएको तथ्याङ्क अनुसार जुलाईको पहिलो २० दिनमा गत महिना पाँच हजार नौ सय ५६ जनामा लामखुट्टेको

टोकाइबाट सरे रोगबाट सङ्क्रमित भएपछि देशभर डेङ्गुका १९ हजार पाँच सय ६९ सङ्क्रमित थपिएका छन्।

महानिर्देशनालयका अनुसार बिहीबार विहान एकै दिन राजधानी ढाकामा आठ सय ४५ सहित कूल एक हजार सात सय ५५ नयाँ विरामी थपिएका छन्। यो वर्षको प्रारम्भदेखि अहिलेसम्म विरामीको

कूल संख्या २७ हजार पाँच सय ४७ पुगेको छ।

महानिर्देशनालयले सर्वसाधारणलाई भन्नुलाई सतुनै लगायत आवश्यक सुरक्षाका उपाय अपनाउन आग्रह गर्दै लामखुट्टेको प्रजननस्थल पहिचान एवम् नष्ट गर्ने 'एन्टी लार्वा' अभियान सञ्चालन गरिएको बताएको छ।

बोलपत्रद्वारा काठ लिलाम बित्रीको सूचना

दोस्रोपटक प्रकाशित मिति: २०८०/०४/०४ गते

सूचना सामुदायिक वन समूहको घाटागद्दीमा लट बनाई राखिएको अन्य जातको गोल्या थान ३१ जम्मा २७७.२८ क्यू वि फिट काठ जे-जस्तो अवस्थामा छ आफ्नै खर्चमा उठाइ लैजानुपर्ने गरी लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने भएकाले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र बोलपत्रबन्धित गरी १६औं दिनको ठीक १ बजेभित्रमा शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आह्वान गरिन्छ। पूर्व व्यहोरा सूचना यस सा.व.उ. समूहको कार्यालय तथा जिल्लास्थित विभिन्न कार्यालयको सूचना पाटीमा टँसि गरिएको छ।

श्री सूचना सामुदायिक वन उपमोक्षा समिति, रोङ-२, इलाम

३ वर्ष भर्ना खुल्यो!

कोशी प्रदेशमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल

SEE पछिको उत्कृष्ट गन्तव्य

Diploma in Civil Engineering
Diploma in HydroPower Engineering

फारम वितरण : २०८० अषाढ २५ गतेदेखि ।
फारम बुझाउने अन्तिम मिति : २०८० श्रावण १२ गतेसम्म
प्रवेश परीक्षा : २०८० श्रावण २४ गते (समय : बिहान ८:०० बजेदेखि)
स्थान: मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय, बितामोड-२, भापा

प्रवेश परीक्षाका लागि न्यूनतम शैक्षिक योग्यता
प्रवेशिका वा SEE परीक्षामा अनिवार्य गणित, विज्ञान र अंग्रेजी विषय लिई १.६ जि.पि.ए प्राप्त वा TSLC/पि-डिप्लोमा तहको कूल पूर्णाङ्कमा ६८.३३ प्रतिशत अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण गरेको।

मोहनमाया माध्यमिक विद्यालय
बितामोड न.पा.-२, भापा
सम्पर्क: ०३२-५४३३६५२, ५४३३६५३
५४३३६५४, ५४३३६५५, ५४३३६५६, ५४३३६५७, ५४३३६५८, ५४३३६५९, ५४३३६६०, ५४३३६६१, ५४३३६६२, ५४३३६६३, ५४३३६६४, ५४३३६६५, ५४३३६६६, ५४३३६६७, ५४३३६६८, ५४३३६६९, ५४३३६७०, ५४३३६७१, ५४३३६७२, ५४३३६७३, ५४३३६७४, ५४३३६७५, ५४३३६७६, ५४३३६७७, ५४३३६७८, ५४३३६७९, ५४३३६८०, ५४३३६८१, ५४३३६८२, ५४३३६८३, ५४३३६८४, ५४३३६८५, ५४३३६८६, ५४३३६८७, ५४३३६८८, ५४३३६८९, ५४३३६९०, ५४३३६९१, ५४३३६९२, ५४३३६९३, ५४३३६९४, ५४३३६९५, ५४३३६९६, ५४३३६९७, ५४३३६९८, ५४३३६९९, ५४३३७००, ५४३३७०१, ५४३३७०२, ५४३३७०३, ५४३३७०४, ५४३३७०५, ५४३३७०६, ५४३३७०७, ५४३३७०८, ५४३३७०९, ५४३३७१०, ५४३३७११, ५४३३७१२, ५४३३७१३, ५४३३७१४, ५४३३७१५, ५४३३७१६, ५४३३७१७, ५४३३७१८, ५४३३७१९, ५४३३७२०, ५४३३७२१, ५४३३७२२, ५४३३७२३, ५४३३७२४, ५४३३७२५, ५४३३७२६, ५४३३७२७, ५४३३७२८, ५४३३७२९, ५४३३७३०, ५४३३७३१, ५४३३७३२, ५४३३७३३, ५४३३७३४, ५४३३७३५, ५४३३७३६, ५४३३७३७, ५४३३७३८, ५४३३७३९, ५४३३७४०, ५४३३७४१, ५४३३७४२, ५४३३७४३, ५४३३७४४, ५४३३७४५, ५४३३७४६, ५४३३७४७, ५४३३७४८, ५४३३७४९, ५४३३७५०, ५४३३७५१, ५४३३७५२, ५४३३७५३, ५४३३७५४, ५४३३७५५, ५४३३७५६, ५४३३७५७, ५४३३७५८, ५४३३७५९, ५४३३७६०, ५४३३७६१, ५४३३७६२, ५४३३७६३, ५४३३७६४, ५४३३७६५, ५४३३७६६, ५४३३७६७, ५४३३७६८, ५४३३७६९, ५४३३७७०, ५४३३७७१, ५४३३७७२, ५४३३७७३, ५४३३७७४, ५४३३७७५, ५४३३७७६, ५४३३७७७, ५४३३७७८, ५४३३७७९, ५४३३७८०, ५४३३७८१, ५४३३७८२, ५४३३७८३, ५४३३७८४, ५४३३७८५, ५४३३७८६, ५४३३७८७, ५४३३७८८, ५४३३७८९, ५४३३७९०, ५४३३७९१, ५४३३७९२, ५४३३७९३, ५४३३७९४, ५४३३७९५, ५४३३७९६, ५४३३७९७, ५४३३७९८, ५४३३७९९, ५४३३८००, ५४३३८०१, ५४३३८०२, ५४३३८०३, ५४३३८०४, ५४३३८०५, ५४३३८०६, ५४३३८०७, ५४३३८०८, ५४३३८०९, ५४३३८१०, ५४३३८११, ५४३३८१२, ५४३३८१३, ५४३३८१४, ५४३३८१५, ५४३३८१६, ५४३३८१७, ५४३३८१८, ५४३३८१९, ५४३३८२०, ५४३३८२१, ५४३३८२२, ५४३३८२३, ५४३३८२४, ५४३३८२५, ५४३३८२६, ५४३३८२७, ५४३३८२८, ५४३३८२९, ५४३३८३०, ५४३३८३१, ५४३३८३२, ५४३३८३३, ५४३३८३४, ५४३३८३५, ५४३३८३६, ५४३३८३७, ५४३३८३८, ५४३३८३९, ५४३३८४०, ५४३३८४१, ५४३३८४२, ५४३३८४३, ५४३३८४४, ५४३३८४५, ५४३३८४६, ५४३३८४७, ५४३३८४८, ५४३३८४९, ५४३३८५०, ५४३३८५१, ५४३३८५२, ५४३३८५३, ५४३३८५४, ५४३३८५५, ५४३३८५६, ५४३३८५७, ५४३३८५८, ५४३३८५९, ५४३३८६०, ५४३३८६१, ५४३३८६२, ५४३३८६३, ५४३३८६४, ५४३३८६५, ५४३३८६६, ५४३३८६७, ५४३३८६८, ५४३३८६९, ५४३३८७०, ५४३३८७१, ५४३३८७२, ५४३३८७३, ५४३३८७४, ५४३३८७५, ५४३३८७६, ५४३३८७७, ५४३३८७८, ५४३३८७९, ५४३३८८०, ५४३३८८१, ५४३३८८२, ५४३३८८३, ५४३३८८४, ५४३३८८५, ५४३३८८६, ५४३३८८७, ५४३३८८८, ५४३३८८९, ५४३३८९०, ५४३३८९१, ५४३३८९२, ५४३३८९३, ५४३३८९४, ५४३३८९५, ५४३३८९६, ५४३३८९७, ५४३३८९८, ५४३३८९९, ५४३३९००, ५४३३९०१, ५४३३९०२, ५४३३९०३, ५४३३९०४, ५४३३९०५, ५४३३९०६, ५४३३९०७, ५४३३९०८, ५४३३९०९, ५४३३९१०, ५४३३९११, ५४३३९१२, ५४३३९१३, ५४३३९१४, ५४३३९१५, ५४३३९१६, ५४३३९१७, ५४३३९१८, ५४३३९१९, ५४३३९२०, ५४३३९२१, ५४३३९२२, ५४३३९२३, ५४३३९२४, ५४३३९२५, ५४३३९२६, ५४३३९२७, ५४३३९२८, ५४३३९२९, ५४३३९३०, ५४३३९३१, ५४३३९३२, ५४३३९३३, ५४३३९३४, ५४३३९३५, ५४३३९३६, ५४३३९३७, ५४३३९३८, ५४३३९३९, ५४३३९४०, ५४३३९४१, ५४३३९४२, ५४३३९४३, ५४३३९४४, ५४३३९४५, ५४३३९४६, ५४३३९४७, ५४३३९४८, ५४३३९४९, ५४३३९५०, ५४३३९५१, ५४३३९५२, ५४३३९५३, ५४३३९५४, ५४३३९५५, ५४३३९५६, ५४३३९५७, ५४३३९५८, ५४३३९५९, ५४३३९६०, ५४३३९६१, ५४३३९६२, ५४३३९६३, ५४३३९६४, ५४३३९६५, ५४३३९६६, ५४३३९६७, ५४३३९६८, ५४३३९६९, ५४३३९७०, ५४३३९७१, ५४३३९७२, ५४३३९७३, ५४३३९७४, ५४३३९७५, ५४३३९७६, ५४३३९७७, ५४३३९७८, ५४३३९७९, ५४३३९८०, ५४३३९८१, ५

कविता (बीपी स्मृति विवर)

ऊ आफै हराएको छ

तुलसीराम खरेल

इतिहासको कालो अँध्यारो कोठरीमा सुखको फिलिकक प्रकाशसँगै हाँसेको गाउँ, टोल र पाखामा नाचेको बिचित्रको गुणहरूको खानी अग्लो कद अत्यन्तै सरल मितव्ययी त्यो असल मानिस आज आफै हराएको छ।

लामो अनसन, जेल बसाइ, यातना क्यान्सरले ग्रस्त ख्यालट शरीर केमोका सिकाहरू चढ्दै गर्दा उ कहिल्यै चिच्याएन रोएन बरु पुरानो थोत्रो टेप रेकर्डको अघि धारा प्रवाह बोली रह्यो बोल्दा बोल्दै लड्यो बेहोस भयो तर, मलाई दुख्यो भनेन आथा भनेन बरु मुसुक हाँसेर प्रजातन्त्र भन्यो मेरो देश भन्यो तर मृत्यु सैयामापनी नबिर्सको उसको आँनै देशमा उ आज आफै हराएको छ।

उ ईजरायलमा बोल्थो राष्ट्र संघमा बोल्थो समाजवादलाई पुनः परिभाषित गर्थो त्यो धेरैले सुने एसियाको चम्किलो नक्षत्र भने खुब प्रशंसा गरे उसलाई प्रशंसाले पटककै छोएन न त निन्दाले नै छोयो देश ाही भन्दा फाँसी दे भन्दा राजनीति र साहित्यका दुइटा दहा खुट्टाले सतीशाल भै उ ठिङ्ग उभिएको उ आज आफै हराएको छ।

सुनकोसीको तिरैतिर शिन्धुलीतर्फ हिंडेर उनको बाटो हिंड्यौं भन्छन उनका अनुयायीहरू ए साथीहरू ! उनको बाटो हिंडेन त अभावमा बाँच्नु पर्छ धेरै सम्बन्ध गाँस्नु पर्छ सादा जीवन छान्नु पर्छ कठोर अनुशासन मान्नु पर्छ अरु पनि म जस्तै हुन भन्ने ठान्नु पर्छ तर धेरैलाई तिमीहरू त्यसो गर्न सक्छौ भन्ने पत्यारै छैन त्यसैले तिमीहरूको भिडमा उ आज आफै हराएको छ।

tulasikharel2015@gmail.com

भुवन तामाड

टाइटानिक यात्रु पानी जहाज समुद्रमा डुबेको ११३ वर्षपछि पनि मानिसहरूले बिसर्न सकेका छैनन् । भन्नु चढी सम्भन्धन र टाइटानिक जहाजको अवशेषका फोटोहरू हेर्न व्याकुल हुन्छन् । किन यति धेरै चासो र रुचीको विषय बन्यो त ? कसैले ट्याक्के उत्तर दिन भने सक्दैनन् ।

टाइटानिक पानी जहाज २०औं शताब्दीको पूर्वार्धमा प्रतिद्वन्द्वी शिपिङ लाइनहरू बीचको तीव्र प्रतिस्पर्धाको उपज थियो । त्यो बेलाको जमानामा टाइटानिक सबैभन्दा ठूलो र राम्रो जहाज बनेको थियो । त्यसबेला स्टीमवाट चलने पानीजहाजहरू एक से एक अर्थात् त्यस समयका परिष्कृत र विलासी जहाजहरू बनिसकेका थिए । त्यसै भिडमा टाइटानिकले आफ्नो उपस्थिति जनाउन निस्किएको थियो । जसलाई आरएमएस टाइटानिक जहाज पनि भनिन्थ्यो र आफ्नो पहिलो यात्रा नयाँलाई पनि त्यतिबेलाको सबैभन्दा उत्कृष्ट जहाजको रूपमा गनिन सफल भएको थियो ।

टाइटानिक आउनुभन्दा अघि कुनार्डको मौरैटानियाले सन् १९०७ मा सेवा शुरु गरेको थियो र ट्रांसएटलांटिक क्रसिङ समयमा सबैभन्दा छिटो चल्ने जहाजको रूपमा रेकर्ड कायम गरेको थियो । कुनार्डको अर्को उत्कृष्ट कृति, लुसिटानिया सोही वर्ष लन्च गरिएको थियो र त्यसको शानदार भित्री भागको लागि प्रशंसा गरिएको थियो । सन् १९१५ मे ७ का दिन जर्मनीको यू-बोटले चलाएको टारपीडोले जहाज डुबाउँदा लुसिटानियाको दुःखद अन्त्य भयो । जसमा सवार एक हजार नौ सय ५९ मध्ये करिब एक हजार दुई सय जनाको मृत्यु भएको थियो ।

टाइटानिक जहाज :

टाइटानिक जहाजसँगै तीन जहाज बन्ने क्रममा थिए, तर टाइटानिक जहाज पहिला बनाउन काम शुरु भयो र दुई वर्षसम्म जहाज निर्माणको काम लगातार जारी रह्यो । टाइटानिकको विशाल रूप, पानी जहाजबीच मात्र होइन कि त्यतिबेलाको संसारको सबैभन्दा ठूलो मानवनिर्मित वस्तु थियो । हजारौं कामदारहरूले जहाजको डेक र भन्ध भित्री भाग निर्माण गरेका थिए । सँगै २९ वटा विशाल बोइलरहरू पनि स्थापना गरिए जसले जहाजको दुई मुख्य वाष्प इंजिनहरूलाई शक्ति प्रदान गर्दथ्यो ।

टाइटानिकको प्राविधिक कमजोरी :

केही अनुमान अनुसार, टाइटानिक शुरूदेखि नै एक डिजाइनद्वारा बनावट भएको थियो । ओलम्पिक-क्लास जहाजहरूमा डबल बटम र १५ वाटरटाइट बल्कहेड कम्पार्टमेन्टहरू थिए, जुन इलेक्ट्रिक वाटरटाइट ब्लाकहरूसँग सुसज्जित थिए । जुन स्विचद्वारा व्यक्तिगत रूपमा वा एकै साथ सञ्चालन गर्न सकिन्थ्यो । तर, वाटरटाइट कम्पार्टमेन्ट डिजाइनमा एउटा त्रुटि थियो जुन टाइटानिक डुब्नेको कारणमा यो एक महत्वपूर्ण कारक थियो । बल्कहेडहरू छुट्टयाउने भित्ताहरू पानीको रेखाभन्दा केही फिटमाथि मात्र फैलिएका थिए । त्यसैले पानी एक कम्पार्टमेन्टबाट अर्कोमा

इतिहास

बिसर्न नसकेको पानीजहाज 'टाइटानिक'

सजिलै सन सक्थ्यो ।

दुई हजार पाँच सय ३५ जनासम्म यात्रु बोक्न सक्ने यति ठूलो जहाजमा धेरै मानिसको ज्यान लिने दोस्रो महत्वपूर्ण कारणमा सुरक्षा कमजोरी थियो । टाइटानिक जहाजमा पर्याप्त संख्यामा लाइफबोट राखिएका थिएनन् । फलस्वरूप, आपतकालीन निकासीको समयमा लाइफबोटहरू पूर्ण क्षमतामा लोड गरिएको भए तापनि जहाजमा रहेका यात्रुहरू मध्ये केवल एक तिहाईका लागि मात्र लाइफ बोटहरू उपलब्ध थिए । आजको मापदण्ड अनुसार अकल्पनीय रूपमा अपर्याप्त थियो । यसैकारण पनि टाइटानिकमा प्रथम श्रेणीमा यात्रा गर्ने यात्रुहरू अन्य यात्रुहरूको तुलनामा लगभग ४४ प्रतिशत बढी बाँचे सम्भावना थियो । तर, दुर्भाग्यवश उनीहरू जहाजसँगै समुद्रको पानी डुब्नु पर्‍यो ।

टाइटानिक जहाजमा यात्रु :

सन् १९१२ अप्रिल १० का दिन इङ्ल्यान्डको साउथह्याम्पटनबाट पहिलो पटक यात्राका लागि प्रस्थान गर्दा टाइटानिकले निकै हल्लिखल्ली र हलचल मच्चाएको थियो । चेरबर्ग, फ्रान्स र विन्सटाउन (अहिले कोभको रूपमा चिनिन्छ) मा रोकिएपछि, जहाजले दुई हजार दुई सय ४० जना यात्रु र चालक दल लिएर न्युयार्कको लागि प्रस्थान गर्‍यो । त्यसबेलाका कतिपय धनीमानी मानिसहरू, विशिष्ट मानिसहरू, उच्च पदस्त अधिकारीहरू, उद्योगपतिहरू र सेलिब्रिटीहरू विभिन्न कारणले टाइटानिकमा यात्रा गर्न छुटेका थिए ।

तर पनि यात्रामा नामी मानिसहरू, धनीमानी मानिसहरू थिए, जो पहिलो श्रेणीको विलासी सुविधाको मज्जा लिंदै यात्रा गर्दै थिए । सबैभन्दा धनी यात्री जोन ज्याकोब एस्टोर चतुर्थ थिए, जो एस्टोर परिवारको भाग्यको उत्तराधिकारी थिए, जसले एक वर्ष पहिले १८ वर्षीया मेडेलीन टाल्मडगे फोर्ससँग विवाह गरेर चर्चा कमाएका

थिए, जो ज्याकोब एस्टोर भन्दा २९ वर्ष कान्छी युवती थिइन् । यात्रुहरूको सबैभन्दा ठूलो समूह तेस्रो श्रेणीमा रहेका थिए । किनकि टाइटानिक जहाजमा यात्रा गर्नु निकै महँगो काम थियो ।

जहाजको दुःखद अन्त्य :

यात्रुहरू सामान्य जनजीवनभन्दा कता हो कता सुविधा उपभोग गर्दै, मिठो मिठो खाँदै, रमाउँदै, नाच्दै, गाउँदै र मस्ती गर्दै टाइटानिकमा यात्रा गर्दै थिए । धेरै-धेरै नवजोडीहरू त हनिमून मनाउँदै थिए, तर सन् १९१२ अप्रिल १५ का दिन उत्तरी एटलान्टिक महासागरको न्यूफाउन्डल्याण्डको तटमा रहेको टाइटानिक जहाज आफ्नो पहिलो यात्राको क्रममा हिमशैललाई साइडस्वाइप गरेपछि डुबेको थियो । टाइटानिकमा सवार दुई हजार दुई सय ४० यात्रु र चालक दलका सदस्य मध्ये एक हजार पाँच सयभन्दा बढीले ज्यान गुमाएका थिए ।

टाइटानिक जहाजबारे केही रोचक तथ्य :

टाइटानिक जहाज निर्माताहरूले टाइटानिक कहिल्यै डुब्ने भनेका थिए । तर, पहिलो यात्रामा नै डुब्यो र दुनियाँलाई छक्क पारिदियो । यो नै टाइटानिक बारेको सबैभन्दा चाख जगाउने घटना बनेको छ । जहाज डुबेपछि उद्धारकर्ताहरूले यात्रुहरूका तीन सय छ वटा शवहरू मात्र भेटे, अरु शव कहाँ गए रहस्य नै रहयो । दूतगतिमा जहाज हिउँको ढिक्कामा ठोक्किएर अनियन्त्रित भई, भार सन्तुलन विग्रिँ दुई टुका समेत भयो र जहाज तीव्रगतिमा समुद्रमा डुब्यो । जहाजमा नौ वटा कुकुरहरू थिए र दुई वटाको मात्र उद्धार हुन सक्‍यो ।

खोजकर्ताहरूले पत्ता लगाएको टाइटानिक जहाजको अवशेषको फोटोहरू हेर्दा समुद्रको पिँधमा, जहाजको अगाडिको भाग नढल्की, कोल्टे या उत्तानो नपरी समुद्रमा सतहमा थपक्क बसेको छ । जहाजबाट हिउँको ढिक्का देखिएको ३७ सेकेन्डमा जहाज हिउँको ढिक्कासँग ठोक्किएको

थियो । दूतगतिको विशाल जहाजलाई रोक्न या दिशा परिवर्तन गर्न यति समय पर्याप्त थिएन । विपरीत दिशाबाट आइरहेका जहाजहरूले टाइटानिक जहाजलाई वाटोमा हिँडको ढिक्का रहेको पूर्व जानकारी दिएका थिए । तर, टाइटानिकका क्याप्टेनले घमण्डवश वास्ता गरेनन् र जहाजको गति कम गरेनन् । प्रथम श्रेणीका यात्रुहरूलाई अन्तिम भोजनमा ११ कोर्षको भोजन सभं गरिएको थियो । मेनुमा, कस्तुरी जस्ता होसं डिओवेरहरू, फिलेट मिमनन जस्ता मुख्य खानेकुरा र चकलेट, भ्यानिला एक्लेयर जस्ता डेजर्टहरू सभं गरिएका थिए ।

जहाज डुबेपछि कतिपय मानिसहरू चिसो समुद्रको सतहमा जसोतसो तैरँदै थिए र उद्धारको पखंडमा थिए । तर, उनीहरूको पर्याप्त उद्धार हुन नसक्दा धेरै चिसो समुद्रमै सदाका लागि निदाए । जहाजका क्याप्टेन र डेकमै अड्किएका र लाइफ बोटमा ठाउँ नपाएका यात्रुहरू जहाजसँगै करिब चार हजार मिटर गहिरो समुद्र तलमै पुगे । डुबेको टाइटानिक जहाजको खोजमा गोता लगाएका गोताखोरहरूले खिचेका फोटोहरूमा टाइटानिकका यात्रुहरूका शरीरका कंकालहरू अझै पनि कुसीमा र जहाजका सिटमै रहेका देखिन्छन् । केही हप्ताअघि डुबेको टाइटानिक जहाज हेर्न जाने यात्रुहरू बोकेको पन्डुब्बी ओसन टाइटान पनि विस्फोट भएर दुर्घटना ग्रस्त भयो ।

यसरी टाइटानिक जहाजले उसको कथाहरूको कोर्षमा अरु रोचक अध्यायहरू थप्दै आइरहेको छ । टाइटानिकले अर्नागिन्ती पुस्तकहरू, लेखहरू र चर्चाहरू (केट विन्सलेट र लियोनार्डो डिक्वाप्रियो अभिनित १९९७ को टाइटानिक चर्चाचित्रलाई प्रेरित गरेको छ र जहाजको कथाले मानव अहंकारको खतराको बारेमा एक चेतावनी कथाको रूपमा विश्वव्यापी रूपमा कहानी सुनाएको छ । जसले टाइटानिकको सम्भना अझ गाढा बनाएको छ । क्रमश :

हाम्रो चारधाम तीर्थ यात्रा २०८०

ज्ञानराज सुबेदी

कवितामा संस्मरण

चारधाम तीर्थ भनी हिँडे म सहजे आषाढको मासमा एकलै नै घरबाट साइत गरी पुगेँ इटरी महा दाताराम भंडारी स्वामी जी कनै बेली र बिस्तार भयो । यात्राको क्रममा मलाई सँगमा लाने निधो भै गयो ॥ १ ॥

काठमाण्डौ तिरका दश आठ जनका भागी थिए साथमा बागलुङ पोखराका थिए दुई-दुई जोडी जुटेका यहाँ आधा सुन्सरीका र एक म थिएँ भापा सुरुङ्गेलीमा उन्तिस् यात्री थियौँ समस्त गनदा यात्री महा तीर्थका ॥ २ ॥

पैलानम्बर यात्रुमा श्री हरिराम पौडेल थरका थिए, दुग्धे वि. अधिकृत थिए हंसमुखा गर्थ रमाइला कुरा दोष्ठा नम्बरमा श्री शङ्करप्रसाद लक्ष्मी नगरका थिए, काठमाण्डौ तिरका वरिष्ठ अधिकृत कृषि विकास बैकका ॥ ३ ॥

साहै सज्जन थे दयालु गुणका उत्साही धर्मछुक्क गर्थ्यौँ हामी सँगै ती देव गुणका आस्था प्रतिष्ठा महौँ मान्य भाव थियो ईश्वरप्रतिको सद्भाव एकै थियो सारा भौतिक नेत्र मात्र भगवान् खोजेर हिँड्दै थियो ॥ ४ ॥

कस्तुरी मृगले सुगन्ध सँगमा देख्दैन खोज्थे पर त्यस्तै मानव हौ र देव खोजीमा पुग्यौँ निकै दुरमा यस्ता तर्कवितर्क साथ सँगमा हुँदा भई नै रहे यात्री साथी थिए छुट्यौँ नि अहिले बाटो अलग्गै भए । ॥ ५ ॥

अर्का साथी थिए विनम्र गुणका विद्वान् सरी साधक गोकर्णेश्वर काठमाण्डौ तिरका बढीप्रसाद, शारदा गोकर्णै तिरकै थिइन् ती तुलसा थापा पनि धार्मिक यस्तै सुन्सरीका प्रदीप, विमला आमाछोरा कर्मठ ॥ ६ ॥

गर्थे हे उपकार यात्रु जनको सेवा प्रदीप साथमा सुवेदी कमला घरे तरहरा भन्थिन् ती अर्की थिइन् दुर्गादेवी रिजाल आदि सँगका इटरी आप गाछीका रेखा पोखरेल थिन् त्यसैगरी अरु लिला रिजालै यहाँ ॥ ७ ॥

शारदा प्रमिला धिताल थरका गोकर्ण बासीहरू लिला राजत थिन् यसै गरी अरु आदर्श नारीहरू खानदानी कुलका वरिष्ठ मुलका थिए सबै साधक हेर्दा सुन्दर शान्त थे कति कला उत्साहित थे गायक ॥ ८ ॥

जाजुका थिमिरे थिइन् अनि यसै त्यो काठमाण्डौ पनि हाइ्र साथ थिए गयौँ सब मिली एकै परिवार भई टि. एन. पौडेल थे यसै गरी त्यहाँ सुन्दर हरैवा घर भापाली कवि ज्ञानराज अनि थे कन्काई भापा घर ॥ ९ ॥

लीला शाही थिए इटरी न. पा. का मधेशी मुल्का यिनी टकै टक थिए नेपाल पोउडेल हिँड्थे बहुते मिली बढी पौडेल थे यी ज्येष्ठ तहका साधु र सज्जन हरु माधव, विजय थे इटरी वलिया बासी यहाँका अरु ॥ १० ॥

यस्तै श्री बद्राज सत्य कुलकी श्री सत्य भामा थिइन् भान्सा चट्ट मिठो थियो यी दुईको हस्तै कला बर्दथिन् केही नाम छुट्यो मलाई कतिले नामै नर्दिदा यहाँ हरिराम जीले स्वयं लगीर्दिदा लिस्टै नमिल्दा महौँ ॥ ११ ॥

विभिन्न थर गोत्र कूलहरूको ब्राम्हण परिवारका प्रायः शिक्षित सौम्य साधु परिवार एकै थ्यो सद्भावना उदेश्य सबको समान ईशको प्राप्ती यहाँ देखियो सातु सामल जो थियो सबमाहाँ बाडीजुडी खाइयो ॥ १२ ॥

स्टेशन जोम्नकीको लियौँ सब मिली यात्रा प्रयाग तर्फमा लाग्यौँ है पहिले र दुई दिनमा पुग्यौँ बडो हर्षमा तीर्थ राज भनी कहिन्छ यमुना गंगा प्रयाग धाममा तर्पण पितृ महौँ हुँदै सब बडे त्यै दिन हरिद्वारमा ॥ १३ ॥

दुईदिनमा हरिद्वार पुगेर सवले स्नानादि दर्शन गरे दुई दिनसम्म बसी सबै जन मिली पिण्डादिका कर्मले आत्मे शुद्ध भयो नि यात्री जनको सत्कर्मका भावले दर्शन भो सती, दक्ष-कुण्ड सबने लेख्यो इतिहासले ॥ १४ ॥

यात्रा रेल छुट्यो बसै लिई सबै यात्रा यसैमा गर्यौँ गंगोत्री यमुनोत्री चार दिनमै दर्शन मिल्थो फर्कियो केदारेश्वर दुई दिन तक नै लाग्यो कठीनै भयो श्री नारायण बढी धाम पुगियो दुई दिन सजिलै थियो ॥ १५ ॥

बद्रीमा दुई दिन बसेर सबले स्नानादिका कर्मले शुद्ध शान्त पवित्र भै सब मिली त्यो पिण्ड दानादिले पितृ मोक्ष गरी सहर्ष सबनै फिर्दा भयौँ मार्गमा यात्रा यो सजिलै भयो प्रकृतिले माया गरिन् साथमा ॥ १६ ॥

सुदङ्गा, भापा

(२०८०/०२/३२ देखि २०८०/०३/१६ गते सम्मकोयात्रा स्मरण)

वीपी एक, व्यक्तित्व अनेक

इन्दु पूर्बेली

मानिस जन्मन्छ र मर्छ यो प्राकृतिक नियम हो। प्रकृतिको यो शास्त्र नियमको अनुबन्धित भएकै कारण जीवनमा मानिसले के गर्नुपर्छ ? त्यही उसको परिचय हो। सामान्य जीवन जियो ऊ जन्मन्छ र मर्छ, कसैको स्मृतिमा रहँदैन। तर, जीवन-मृत्युवीचको समयमा विशिष्ट कर्म गर्ने मानिस जन्मजन्मान्तरसम्म बाँचिरहन्छ, भौतिक शरीर यो दुनियाँमा नरहे पनि उसको यश र किर्ति सबैदा उसलाई बचाउँछ। हो, वीपी अर्थात् विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला त्यही व्यक्ति हो- जो नेपाली राजनीति र साहित्य क्षेत्रमा जीवनभर गरेका विशिष्ट कर्मकै कारण भौतिक शरीर विलय भएको ४१ वर्षसम्म बाँचिरहनुभएको छ र युगयुगान्तरसम्म बाँचिरहनुहुनेछ।

राजनीति र साहित्य दुई फरक विधा हुन्। राजनीतिमा साम-दाम दण्ड-भेद सबै प्रयोग हुन्छन्। यहाँ माया, करुणा, दयाभन्दा बढी आफ्नो लक्ष्यमा पुग्नका लागि कठोरता अपनाइन्छ। लोभपापी दुनियाँमा आफ्नो स्वार्थ मिल्थो भने कहिलेकाँही कुनै नेतृत्वले आफ्नो लक्ष्य विर्सन्छ, सत्ता र शक्तिका लागि निरन्तर दौडन्छ अनि सत्ता प्राप्त हुनासाथ आफैँले उठाएका मुद्दाहरूलाई विर्सन्छ, सत्ता र शक्तिका लागि आत्मसमर्पण गर्छ। अहिले यस्तै नेतृत्वको बढी बोलवाला छ। यसरी समर्पण गर्नेको यश र किर्ति सम्भवतः उसको भौतिक शरीरसँगै विलय पनि हुन्छ। तर, वीपी त्यस्ता व्यक्ति हुन्- आफू र आफ्नो दल नेपाली कांग्रेसले उठाएको प्रजातान्त्रिक समाजवादको विचारबाट कहिल्यै पछि हट्नुभएन र नै उहाँको नाम जुग-जुगसम्म श्रद्धाका साथ लिने नाममा रहियो।

साहित्यमा विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला र राजनीतिमा वीपी कोइराला। प्रजातन्त्रकै लागि संघर्षरत कृष्णप्रसाद कोइराला र दिव्या कोइरालाका साईंला सन्तान वीपीको जन्म वि.सं. १९७१ भदौ २४ मा भारतमा भयो। जतिबेला उहाँका बुबाआमा राणा शासनका विरुद्धमा लागेका कारण निर्वासित जीवन बिताइरहेका थिए। भारतमै शिक्षा आर्जन गर्नुभएका वीपीमा भारतमा चलिरहेको 'स्वतन्त्रता आन्दोलन'को गहिरो प्रभाव पयो। सोही आन्दोलनका क्रममा सन् १९४२ मा पक्राउ परी हजारीबाग जेलमा लगभग तीन महिना जेल जीवन बिताउन बाध्य वीपीले भारतका प्रथम राष्ट्रपति डा.

राजेन्द्रप्रसाद, जयप्रकाश नारायण, राममनोहर लोहिया लगायतका नेताहरूसँग साम्यता प्राप्त गर्नुभएको थियो। बाल्यावस्थादेखि नै चनाखो, तीक्ष्ण, अध्ययनशील र महत्वाकांक्षी स्वभावका वीपी कोइराला २०औं शताब्दीको पश्चिमी स्वतन्त्रता, मानवीय स्वतन्त्रता, मानवाधिकारबाट प्रभावित हुनुहुन्थ्यो भने महात्मा गान्धीको अहिंसावादी सिद्धान्तबाट पनि अभिप्रेरित हुनुहुन्थ्यो। भारतीय स्वतन्त्रता आन्दोलनकै क्रममा वि.सं. १९८६ मा तीन महिनासम्म जेल परेपछि राजनीतिप्रति प्रभावित उहाँमा भारत अग्नेजहबाट स्वतन्त्र भएसँगै नेपालमा पनि राणा शासनको बहिर्गमन सम्भव छ भन्ने निष्कर्षसहित भारतमै बसेर पनि नेपालको जहानिया राणा शासनका विरुद्ध संगठन गर्न शुरु गर्नुभयो।

वि.सं. १९८८ मा उच्च माध्यमिक शिक्षा बनारसबाट पूरा गर्नुभएका वीपीले बनारस हिन्दू विश्व विद्यालयबाट राजनीति तथा अर्थशास्त्र विषयमा स्नातक, कलकता विश्वविद्यालयबाट कानूनमा स्नातकोत्तरसम्मको अध्ययन पूरा गर्नुभयो। दोस्रो विश्वयुद्धको समयमा उहाँलाई बेलायती सरकारले जबरजस्ती सैनिकमा भर्ना गरेको थियो। त्यहाँबाट छुटेपछि उहाँले वि.सं. २००३ मा नेपाली राष्ट्रिय कांग्रेसको स्थापना गर्नुभयो। जुन अहिले नेपाली कांग्रेसको रूपमा स्थापित छ।

वि.सं. २००३ सालमा विराटनगरमा मजदुर आन्दोलनको नेतृत्व गरेका कारण एक वर्षसम्म कैद भुक्तान गरेपछि २००७ सालमा राणा शासनको अन्त्यका लागि वीपी कै नेतृत्वमा सैनिक संघर्ष शुरु भएको थियो। वीपी, गणेशमान सिंह, गिरिजाप्रसाद कोइराला, कृष्णप्रसाद भट्टराई, सुवर्ण शम्शेर राणा लगायत उहाँका समकालीन नेताहरूसँगै नेतृत्वमा तत्कालीन नेपाल प्रविषद र नेपाली कांग्रेसको संयुक्त आन्दोलनले अन्ततः राणा शासनको अन्त्य गरेर नेपालमा प्रजातन्त्र स्थापना गर्‍यो। मोहन शम्शेर जबरको नेतृत्वमा तत्समयमा बनेको नयाँ सरकारमा वीपी गृहमन्त्री हुनुहुन्थ्यो। उहाँले नौ महिना गृहमन्त्री चलाएपछि अन्तिम राणा प्रधानमन्त्रीको वखाँस्तीसँगै सरकार छाडेर संगठन विस्तारमा लाग्नुभएका कोइरालाले २०१५ सालमा भएको आम निर्वाचनमा आफू नेतृत्वको पार्टी नेपाली कांग्रेसलाई एक सय नौ सिटमध्ये ७४ स्थानमा विजयी गराउन सफल हुनुभयो।

नेपालका नागरिकको अवस्था हेरेर तत्कालीन अवस्थामा हरेक नेपालीको घरमा एकहल गोरु, एउटा दुहुना गाई, अनि शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँचको परिकल्पना गर्नुभएका कोइराला लामो समय सत्तामा रहन पाउनुभएन। २०१७ सालमा राजा महेन्द्रले प्रजातन्त्र माथि 'कु' गरी तत्कालीन सरकारलाई बखाँस्त गरेर प्रजातान्त्रिक आन्दोलनमा लागेकाहरूलाई खोजी-खोजी जेल सजाय दिने क्रम शुरु भयो। वीपी, गणेशमान लगायतका थुप्रै नेता-कार्यकर्ताहरू जेल परे भने थुप्रै

प्रजातन्त्रवादी नेता-नेतृहरू सर्वश्वहरण एवम् निर्वासनको सजाय भोग्न बाध्य भए। जसमा भापाका पनि सिके प्रसाई, लिला थपलिया, हर्षकुमारी थपलिया, फतेवहादुर बुढाथोकी, रणकेशर बुढाथोकी, दलकृष्ण श्रेष्ठ लगायतलाई सर्वस्वहरणसहित निर्वासनको सजाय दिइएको थियो। आफ्नो प्रधानमन्त्रीत्वकालमा विर्ता उन्मुलन गरी 'जोत्लेको जग्गा हुनुपर्छ' भनी भूमिसुधार जस्ता क्रान्तिकारी परिवर्तनकारी कार्यक्रमहरू ल्याउनुभएका वीपीलाई आठ वर्षसम्म निरन्तर जेलजीवन बिताए पश्चात स्वास्थ्य समस्या देखिएपछि २०२५ सालमा निर्वासनमा जान दिइएको थियो। उहाँ आठ वर्ष भारत बसेपश्चात २०३३ सालमा मेलमिलापको नीति लिएर नेपाल फर्कनुभयो।

भारतमा तत्कालीन समयमा इन्दिरा गान्धीको उच्च राजनीतिक प्रभाव थियो। स्वतन्त्र सिक्किम राज्यलाई भारतमा गाभ्न सफल भएपछि विस्तारवादी नीति नेपाल माथि पनि पर्ने खतरा बढेको समयमा देशमा संकट पर्दा राजनीतिक आस्था र विचार नभिले शक्तिहरूसँग पनि सहकार्य गर्नुपर्छ भन्ने उद्देश्यसहित उहाँ नेपाल फर्कनुभयो। देशद्रोह, राजकाजसाहितका विभिन्न मुद्दाहरू उहाँविरुद्ध लगाइएपनि अन्तर्राष्ट्रिय दबावका कारण २०३४ सालमा तत्कालीन श्री ५ को सरकारले सबै मुद्दाहरू फिर्ता लिएको थियो।

बुलेटबाट भन्दा ब्यालेटबाट प्राप्त सत्ता चलाउनुपर्छ भन्ने दृढसंकल्पसहित जीवनभर प्रजातन्त्रकै लागि संघर्षरत उहाँको क्यान्सर रोगका कारण २०३९ साउन

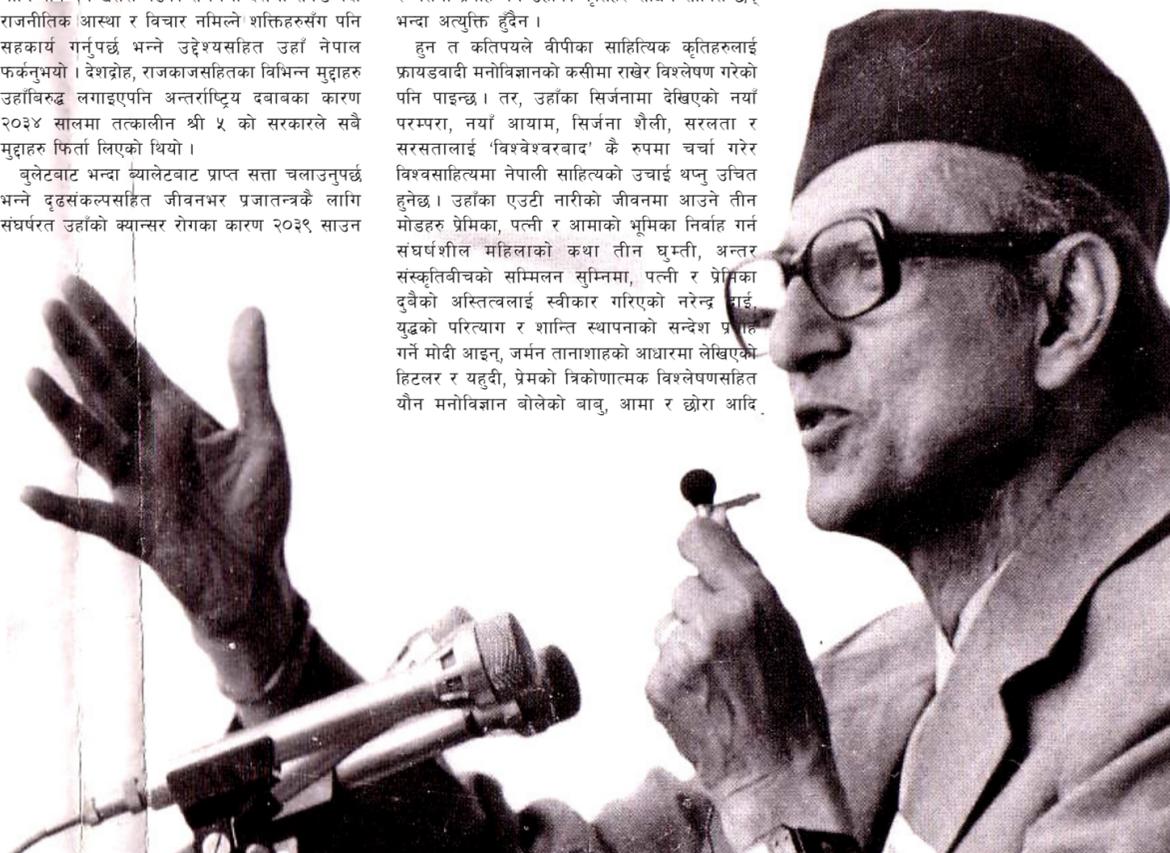
६ गते निधन भएको थियो।

राजनीतिमा वीपी र साहित्यमा विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका नामले परिचित उहाँका थुप्रै साहित्यिक कृतिहरू छन्। तर, साहित्यमा भन्दा बढी उहाँको चर्चा राजनीतिमा नै हुने गरेको छ। नेपालकै स्थानीय परिवेश, परिवार, समाज, समाजका विशेषता एवम् मान्यता, संस्कार विभिन्न जातीय संस्कृतिभित्र यौन मनोविज्ञानको प्रयोग गर्दै विद्रोहको भावना बोल्नु र मुख्य गरी नारीहरूले आफ्नो अस्तित्वको लडाईं गरेका कथाहरू उहाँका लेखनका प्राथमिकताका विषय हुन्। राजनीतिमा समाजवादी चिन्तन राखेर सबैको समान आर्थिक हैसियत भएपछि मात्रै पुँजीवादतर्फ जानुपर्छ भन्ने सैद्धान्तिक दृष्टिकोण उहाँका साहित्यिक कृतिमा प्रसस्तै भेटिन्छन्। यसअर्थमा तत्कालीन शासन र सत्ताका विरुद्ध सिधै संघर्ष गर्न कठिन तत्क्षणमा साहित्यमार्फत पनि राजनीतिक ऊर्जा र चेतना प्रवाह गर्न उहाँका कृतिहरू साधन सावित छन् भन्दा अत्युक्ति हुँदैन।

हुन त कतिपयले वीपीका साहित्यिक कृतिहरूलाई फ्रायडवादी मनोविज्ञानको कसीमा राखेर विश्लेषण गरेको पनि पाइन्छ। तर, उहाँका सिर्जनामा देखिएको नयाँ परम्परा, नयाँ आयात, सिर्जना शैली, सरलता र सरसतालाई 'विश्वेश्वरवाद' कै रूपमा चर्चा गरेर विश्वसाहित्यमा नेपाली साहित्यको उचाई थप्नु उचित हुनेछ। उहाँका एउटी नारीको जीवनमा आउने तीन मोडहरू प्रेमिका, पत्नी र आमाको भूमिका निर्वाह गर्न संघर्षशील महिलाको कथा तीन घुम्ती, अन्तर संस्कृतिवीचको सम्मिलन सुम्निमा, पत्नी र प्रेमिका दुवैको अस्तित्वलाई स्वीकार गरिएको नरेन्द्र माई युद्धको परित्याग र शान्ति स्थापनाको सन्देश प्रवाह गर्ने मोदी आइन्, जर्मन तानाशाहको आधारमा लेखिएको हिटलर र यहूदी, प्रेमको त्रिकोणात्मक विश्लेषणसहित यौन मनोविज्ञान बोलेको बाबु, आमा र छोरा आदि

उपन्यास एवम् चर्चित कथा दोपी चशमा, श्वेतभैरवी, लगायतका कृतिभित्र देखिने मुख्य एवम् सहायक पात्रहरूको संघर्षको कथाले आर्थिक समानता, यौन स्वतन्त्रता, सामाजिक कुसंस्कारको अन्त्य, प्रशासनिक काममा खेप्नुपर्ने शास्तीको अन्त्य, स्थायी शान्ति र समुन्नत समाजकै परिकल्पना छन्।

नेपाली राजनीति एवम् साहित्यिक क्षेत्रमा श्रद्धाका साथ लिइने वीपी कोइरालाको सिद्धान्त, विचार र कृतिहरू मन नपराउने व्यक्ति नगण्य होलान् शायद। तर, उहाँको जीवन पढेर, अनुभव गरेर, संघर्ष बुझेर, सन्देश सुनेर एवम् संघर्षबाट प्राप्त उपलब्धिहरूको रक्षा गरेर राजनीति गरिदिने सच्चा नागरिक पाउने हो भने नेपालमा समाजवाद कार्यान्वयन हुन समय लाग्दैन। ४१औं स्मृति दिवसको अवसरमा उहाँप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि।

शिक्षा बहुउद्देश्यीयद्वारा कर्जा मिनाहा

बित्तामोड, साउन ५। शिक्षा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाले ऋणी सदस्यको कर्जा मिनाहा गरेको छ।

बित्तामोड-४ निवासी सरस्वती भट्टराईको मृत्युपछि कर्जा मिनाहा गरिएको हो। शिक्षा बहुउद्देश्यीय सहकारीमा नियमित कारोबार गर्दै आएका भट्टराईको गत चैत २४ गते क्यान्सर सम्बन्धी रोगका कारण मृत्यु भएको थियो।

महिला उद्यमी समूहको सदस्य समेत रहेकी भट्टराईको मृत्युपछि संस्थामा तिर्न बाँकी देखिएको एक लाख ८०

हजार एक सय ५५ रुपैयाँ ऋण मिनाहा गरिएको शिक्षा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाका अध्यक्ष सुब्रत न्यौपानेले बताए।

सहकारी संस्थाका उपाध्यक्ष हेमराज मिश्रका अनुसार ऋणी सदस्यको मृत्युपछि कर्जा मिनाहा गर्ने संस्थागत नीति छ। कर्जा मिनाहासँगै भट्टराई परिवारलाई मृत्यु संस्कार राहतवापत २० हजार रुपैयाँ प्रदान गरिएको छ। संस्थाका तर्फबाट प्रबन्धक शैलेन्द्र मेन्पाङ्गो र सुशिला ढकालले भट्टराईका श्रीमान् ऋषिपाराम

खतिवडालाई कर्जा मिनाहाको पत्रसहित राहत रकम हस्तान्तरण गरेका छन्। ऋणी सदस्यको मृत्युपछि कर्जा मिनाहा दिने शिक्षा बहुउद्देश्यीय सहकारीको नीतिले पीडित परिवारलाई धेरै राहत मिलेको अनुभव गरेको खतिवडाले बताए।

शिक्षा बहुउद्देश्यीयले भापाको धुलावारी निवासी सञ्जयकुमार मेहताको मृत्युपछि उनले तिर्न बाँकी एक लाख ३१ हजार एक सय २९ रुपैयाँ ऋण मिनाहा गर्दै राहत वापत १५ हजार रुपैयाँ हस्तान्तरण गरेको थियो।

घरजग्गा बिक्रीमा

भापाको अर्जुनधारा-४ भाडवारी चिउरा मिल नजिक लक्ष्मीपुरबाट साधुटार जोड्ने पिच बाटोदेखि २०० मिटरभित्र रहेको १ कठ्ठा जग्गामा बनेको टिनको छाना भएको घर तु- बिक्रीमा छ।

सम्पर्क: ९८०६०७९३३३

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बित्तामोडबाट फिदिम, ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेचम्बू, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्नेहोस्।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर
मो. ९८०३२५०४७२, ९८०३३६४०९३

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बित्तामोड भापामा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू - गर्धन, डाड, कम्मर दुब्ले, डिस् प्रोलापस, नसा च्यापिएको, हड्डी बिडिएको - बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुब्ले, जोर्नी जाम भएको - शरीर झमझमाउने, पोल्ले, लाटो हुने, कान्ने, - प्यारालाइसिस तथा हिंडुन गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

- प्यारालाइसिस भएका तथा हिंडुन नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिफोन पूर्व बित्तामोड, भापा (फोन: ०२३-५३०१२३, ९८०३५४६९९)

३-साइकल र स्कुटी
ब्याट्रीबाट चल्ने स्कुटी र साइकल

100 KM Mileg- Rs. 10

विशेष छुट्टामा
Rs. 65,000/-

विशेष छुट्टामा
Rs. 1,50,000/-

जिटके तराजू & ई-साइकल पसल
पुरानो भद्रपुर रोड, बित्तामोड
9817949745, 9802742456

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्ने परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

बित्तामोड सम्पर्क: राजकुमार श्रेष्ठ
९८५२६४३००५, ९८०६०१०४१०
९८२२६३४६३, ०२३-५४६००५

रुकम सम्पर्क: देवी सिटोला
९८२२६३४६३, ९८२२६३४६३
९८२२६३४६३

भापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

साभा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सरसफाई

भापामै भ्याकुम सिस्टमको ठूलो ट्यांकीमा सफाई गरिने छ।

विशाल हरिजन
९८२२६३४६३, ९८५२६३४६३
९८२२६३४६३, ९८२२६३४६३

नोट: आधुनिक प्रविधिका सञ्चालित भापाकै सबैभन्दा ठूलो सेफ्टी ट्यांकी अत्यन्तै व्यक्तिगत ढवाङलेट ज्वक भएमा सर्विसको व्यवस्था छ।

विशेष उपचार अब बित्ता आयुर्वेदमा

डा.ड, कम्मर, गर्दन, प्यारालाइसिस, पायल्स, फिस्टुला, ग्यास्ट्रिक, पिलास, कोलेस्ट्रॉल, पत्थरी, जन्डिस लगायत सम्पूर्ण रोगको उपचार।

सम्पर्क
बित्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर
बित्तामोड, राजगढ स्टेण्ड बक्षिण
फोन: ०२३-५३२३६६, ५९०१६६
मोबाइल: ९८०६००३१३

सेफ्टी ट्यांकी बिक्रीमा

भ्याकुम सिस्टम भएको नयाँ सेफ्टी ट्यांकी गाडी बिक्रीमा रहेकोले इच्छुक व्यक्तिले तु-सम्पर्क गर्नुहोला। पहाड तराई दुवै ठाउँ कूट्ने।

मो. ९८१७९९७९७४

ज्यो. प. सेमप्रसाद षोडस
फोन सम्पर्क ९८५१५५४६९९

गेष (वु. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) - समय अनुकूल रहेको छ, नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ, बोलिको भरमा अधुरो कामहरू फते भएर जानेछ, प्रशासकहरू बढ्नेछन्।

बुष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) - तत्काल हतार गरेर गरेका काममा नोक्सानी व्यहोर्नुपर्ने हुनसक्छ, यात्राको प्रक्रिया अघि बढाउन सकिने योग्य छ, भैपरी आउने खर्चले चिन्ता होला।

मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. झ. के. को. हा) - आजको दिन अत्यन्तै बलवान छ, मान-सम्मानमा वृद्धि हुनेछ, व्यापार-व्यावसायमा सन्तोषजनक नतिजा प्राप्त हुनेछ, मन प्रशन्न रहला।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - रचनात्मक काम शुरु गर्ने समय आएको छ, पहिले गरिएको कामको हौसलाले थप ऊर्जा मिल्नेछ, स्वास्थ्यले राम्रो साथ दिनेछ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो) - आजको दिन रमाइलो रहने छ, साथीभाइसँग भेटघाट, मिष्ठान्न भोजन प्राप्त हुनेछ। वेल्कीपख स्वास्थ्यमा असर देखिने हुनाले सचेत रहनुहोला।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. ठे. पो) - दिन बलवान रहेको छ, अपरान्तपछि खानपानमा ध्यान दिनुहोला, साथी-भाइसँग छोटो दुरीको रमाइलो यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहला।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. तो) - मुखमा चोटपटकको सम्भावना छ, लामो यात्रा नगर्नुहोला, पारिवारिक सहयोग मिल्ने छैन, मनमा खिन्ता पैदा हुनेछ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - सन्तानबाट राम्रो खबर सुन्न पाइनेछ, लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, हतारको निर्णयले काम विग्रन सक्छ।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ठे. पो) - समय मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।

मकर (मो. ज. जि. सि. खु. खे. खो. गा. गि) - उत्तरार्द्धपछि काम बन्ने योग रहेको छ, दिगो फाइदा हुने काम प्रारम्भ गर्ने समय रहेको छ, आफ्नो लाभान्धप्रति अरूले दावी गर्न सक्छन्।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - बुद्धिको उपयोगले विद्या तथा धन आर्जन गर्ने समय रहेको छ, शुभ खबर सुन्न पाइने छ, मान सम्मानमा वृद्धि हुनेछ।

मीन (दि. द. थ. म. ज. दे. दो. व. वि) - तपाईंको लागि आजको दिन मिश्रित फलदायी रहेको छ, परिवारजनमा बेमेलको स्थिति रहला, धैर्य रहनुहोला।